

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор
ДП «Державний експертний центр
МОЗ України»

 Т. М. Думенко
«12» квітня 2019 року

ЗВІТ

за результатами оцінки корупційних ризиків у діяльності Державного підприємства «Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України»

Державне підприємство «Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України» (далі – Центр) проводить цілеспрямовану роботу у сфері запобігання та виявлення корупції, усуненні причин та умов для виникнення її проявів.

Розуміння наявних корупційних ризиків, моделювання і прогнозування ситуацій, що можуть виникнути, раціональне планування заходів протидії корупції – суттєвий важіль впливу на цьому напрямку діяльності.

Здійснення оцінки корупційних ризиків спрямоване на виявлення найбільш вразливих до корупції процесів, які мають місце під час здійснення посадовими особами та працівниками Центру своїх повноважень, а також причин і умов, що сприяють виникненню корупційних схем.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Державне підприємство «Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України» (далі-Центр) – державне комерційне унітарне підприємство, уповноважена Міністерства охорони здоров'я України спеціалізована експертна організація у сфері доклінічного вивчення, клінічних випробувань та державної реєстрації лікарських засобів (в тому числі медичних імунобіологічних препаратів) в межах що визначені Законами України «Про лікарські засоби» та «Про захист населення від інфекційних хвороб», яка також є головною організацією у сфері здійснення фармаконагляду, стандартизації медичної допомоги та медичного, в тому числі фармацевтичного,

обслуговування, включаючи розробку відповідних медико-технологічних документів та проектів нормативних актів, що заснована на державній власності та належить до сфери управління Міністерства охорони здоров'я України і є підзвітною йому.

Місцезнаходження Центру: 03057, Україна, м. Київ, вул. Антона Цедіка, 14.

Для визначення чинників та загроз корупційних ризиків в діяльності Центру використовується моделювання шляхом здійснення аналізу нормативно – правових актів та організаційно – розпорядчих документів, які регламентують відповідні функції та процеси.

Метою виявлення, ідентифікації та оцінки корупційних ризиків є: результати оцінки, опис ідентифікованих корупційних ризиків у діяльності Центру, чинники корупційних ризиків та можливі наслідки корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією та пропозиції щодо заходів із усунення (зменшення) рівня виявлених корупційних ризиків та заходів щодо їх усунення із зазначенням строків, необхідних ресурсів та відповідальних за виконання заходів.

Основними завданнями Звіту є:

- конкретизація кола причин і факторів (чинники, умови), що можуть спричиняти корупційні прояви;
- визначення профілактичних заходів щодо корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, формування серед працівників негативного і нетерпимого ставлення до неї як суспільно-небезпечного явища;
- розбудова ефективної системи запобігання корупції в підрозділах Центру;
- забезпечення інформування працівників, що здійснюють заходи у вказаній сфері та їх результативність.

Визначення для кожної із сфер діяльності Центру корупційних ризиків не є беззаперечним свідченням про існування фактів корупції, а є лише підставою обґрунтовано припускати можливість їх виникнення у разі недотримання посадовими особами і працівниками вимог антикорупційного законодавства та встановлених внутрішніх процедур.

2. ПОНЯТТЯ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ ТА АЛГОРИТМ ДІЙ ЩОДО ЇХ ВИЯВЛЕННЯ ТА МІНІМІЗАЦІЇ

Під «корупційними ризиками» розуміють нормативно-правові, адміністративні, організаційні, а також інші фактори (чинники, умови) в діяльності посадових осіб та працівників Центру, що сприяють або можуть

сприяти корупційним правопорушенням та/або правопорушенням, пов'язаних з корупцією.

Робота з питань корупційних ризиків в Центрі побудована в наступній послідовності:

- ідентифікація корупційних ризиків;
- оцінка корупційних ризиків;
- мінімізація корупційних ризиків;
- розробка антикорупційної програми та окремих планів, а також контроль за їх реалізацією.

Ідентифікація корупційних ризиків – це процес виявлення, усвідомлення та розуміння корупційних ризиків посадовими особами і працівниками Центру.

Оцінка корупційних ризиків - полягає у визначенні потенційних та реальних наслідків для певних сфер діяльності Центру у разі невиконання вимог антикорупційного законодавства. Крім того, при оцінці корупційних ризиків може визначатися ймовірність їх виникнення в діяльності структурного підрозділу та/або підприємства в цілому.

Управління корупційними ризиками – це визначення та відбір найбільш ефективних заходів запобігання корупційним правопорушенням та правопорушенням, пов'язаних з корупцією.

На стадії **планування та контролю** реалізації відповідних антикорупційних програм та планів проводиться розробка подальших кроків Центру щодо ідентифікації, оцінки та мінімізації корупційних ризиків, здійснюється аналіз ефективності запроваджених раніше заходів щодо запобігання корупції.

При практичному аналізі окремих сфер та видів діяльності підприємства, залежно від конкретних обставин, можуть застосовуватися й інші, відмінні від зазначених у Звіті, способи виявлення корупційних ризиків, розроблятися й використовуватися специфічні методи їх попередження та усунення (мінімізації), більш характерні для певної, конкретної сфери діяльності кожного структурного підрозділу Центру.

3. СПОСОБИ ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ, ЯКІ ЗАСТОСОВУВАЛИСЬ ПРИ ОЦІНЦІ

Комісія з проведення оцінки, виявлення та усунення корупційних ризиків у діяльності Центру (далі – Комісія), яка була утворена Розпорядженням Центру від 06.03.2019 № 14, в процесі роботи керувалася

наявною в підрозділах підприємства інформацією, а також використовувала внутрішні й зовнішні ресурси.

Зокрема, Комісією проведений аналіз наступних складових:

- діяльність структурних підрозділів Центру з метою визначення заходів, процедур та рішень, які могли стати причиною вчинення працівниками корупційних правопорушень та/або правопорушень, пов'язаних з корупцією;
- діяльність структурних підрозділів Центру з метою визначення заходів, процедур та рішень, які були спрямовані на усунення (мінімізацію) передумов до вчинення корупційних правопорушень та/або правопорушень, пов'язаних з корупцією;
- результати зовнішніх та внутрішніх перевірок (опрацьовані акти, довідки, рекомендації та інші документально оформлені заходи), що проведені у сферах, де виявлені порушення відповідних нормативних вимог та їх теперішній стан на предмет ймовірності вчинення (сприяння вчиненню) корупційних правопорушень та/або правопорушень, пов'язаних з корупцією;
- листи, звернення, скарги, які надійшли від фізичних та юридичних осіб, що містять дані про сфери та напрями діяльності Центру, в яких можливе вчинення корупційних правопорушень;
- нормативні та організаційно-розпорядчі документи, що регулюють діяльність структурних підрозділів Центру та окремі процедури, на предмет наявності в них положень, що можуть бути фактором вчиненню корупційних правопорушень та/або правопорушень, пов'язаних з корупцією;

При використанні внутрішніх та зовнішніх ресурсів проведено:

- особисті бесіди (інтерв'ювання) з посадовими особами та керівниками структурних підрозділів Центру, які здатні з огляду на свій досвід, компетенцію, виконувати обов'язки більш детально висвітлити проблемні (потенційно ризиковані) сфери діяльності структурного підрозділу і підприємства в цілому;
- аналіз зовнішнього досвіду, що полягає у вивченні стану реалізації процедур, спрямованих на виявлення та запобігання корупції, що здійснюється іншими державними підприємствами, установами, організаціями а також державними органами;
- аналіз способів та позитивних практик управління корупційними ризиками, методів їх усунення (мінімізації) іншими державними підприємствами;
- аналіз вітчизняних та міжнародних досліджень, тобто вивчення й узагальнення висновків і рекомендацій за результатами соціологічних, наукових, експертних та інших напрацювань в антикорупційній сфері.

4. ОПИС КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ЗАХОДІВ ІЗ ЇХ УСУНЕННЯ АБО МІНІМІЗАЦІЇ

Проаналізовані функції, завдання	Наявний або можливий корупційний ризик	Опис корупційного ризику	Заходи впливу на корупційний ризик
<p>Управління фінансами</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Навмисне, за домовленістю з постачальником товарів робіт або послуг, завищення їх вартості 2. Порушення платіжної дисципліни 3. Упередженість посадових осіб, зокрема через наявність приватного інтересу, при розподілі коштів на користь контрагентів підприємства (черговість і повнота оплати) 4. Приховування працівником підприємства, який безпосередньо залучений до організації процедури закупівель, наявного у нього конфлікту інтересів 5. Розголошення одному із учасників процедури закупівель інформації, що може вплинути на результати торгів 6. Змова учасників процедури закупівлі 7. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди головою та/або членами тендерного комітету від 	<ul style="list-style-type: none"> • нехтування або навмисне порушення регламентуючих нормативних актів, порядку бухгалтерського обліку створюють умови та причини (підрунтя) для корупційних проявів, зловживань, фінансових збитків, недоотримання прибутку • відсутність формулювання чітких, однотипних кваліфікаційних критеріїв до учасників процедури закупівель; • висування завищених кваліфікаційних критеріїв до учасників закупівель; • відсутність умов для рівного та вільного доступу до інформації, яка стосується порядку проведення закупівель; • перешкоджання розширенню ринку конкуренції. • Призводить до значних збитків, зриву термінів закупівель та виконання контрактів, корупційних проявів. 	<ul style="list-style-type: none"> • фінансовий контроль з боку керівництва підприємства; • аудиторські перевірки та ревізії; • загальні та внутрішні вимоги до діяльності підрозділів, що відповідають за договірну роботу, тендерного комітету; • використання системи державних закупівель «Прозорро»; • положення про Тендерний комітет Центру; • Антикорупційна програма 	

	<p>потенційного контрагента</p> <p>8. Зловживання при оцінці пропозицій учасників закупівлі з метою відхилення пропозиції учасника переможця закупівлі</p>	<p>проведення контрольних та перевірочних заходів з обліку, обігу, зберігання та списання матеріальних ресурсів;</p> <p>недостатні заходи щодо охорони службових та складських приміщень;</p> <p>неякісні інвентаризації та перевірки.</p> <p>Вказані фактори суттєво впливають на ситуацію з цих питань і складають підґрунтя до правопорушень</p>	<p>облік матеріальних та нематеріальних активів;</p> <p>планові і позапланові інвентаризації;</p> <p>комісійне списання матеріальних цінностей</p>
<p>Управління матеріальними ресурсами</p>	<p>1. Використання працівником ресурсів у власних цілях, в тому числі для отримання неправомірної вигоди</p> <p>2. Привласнення матеріальних ресурсів</p>	<p>недостатній або незадовільний рівень захисту ін формації з обмеженим доступом, або тієї, виток якої може нанести шкоду інтересам підприємства;</p> <p>- відсутність контролю з боку керівництва та профілактичних заходів. Такий стан обумовлює сприятливі умови до можливості витоку інформації за межі Центру, що у свою чергу несе інші небажані наслідки (фінансові, матеріальні, іміджеві втрати)</p>	<p>система захисту службової інформації, персональних даних;</p> <p>контроль керівництва та відповідальних осіб;</p> <p>- технічні засоби захисту.</p>
<p>Управління інформацією</p>	<p>1. Передача конфіденційної, комерційної чи іншої службової інформації третім особам без законних на те підстав, з метою отримання неправомірної вигоди.</p> <p>2. Використання персональних даних чи інформації про окремих осіб у власних цілях</p> <p>3. Розголошення та використання захищеної інформації після звільнення з підприємства та/або з метою організації власної справи.</p>	<p>втручання у діяльність конкурсної комісії третіх осіб з метою впливу на прийняття нею рішень, не повідомлення</p> <p>- з метою уникнення конфлікту інтересів та/або рекомендації щодо</p>	<p>положення внутрішніх нормативних актів, що регламентують підбір кадрів;</p> <p>узгодження рішень відповідальними</p>
<p>Управління персоналом</p>	<p>1. Приховування неетичної поведінки підлеглих</p> <p>2. Необґрунтовані та безпідставні службові відраджень посадових осіб та співробітників Центру</p>		

		<p>спосіб його врегулювання.</p>	<p>посадовими особами різних підрозділів підприємства;</p> <ul style="list-style-type: none"> • попередження Уповноваженого підрозділу.
<p>Організація роботи із запобігання корупції</p>	<p>1. Неналежне забезпечення конфіденційності викривачів</p>	<ul style="list-style-type: none"> • відсутність належного захисту інформації про осіб, які повідомляють про корупцію (викривачів); • привілейоване або завідомо упереджене ставлення до окремих працівників підприємства, застосування репресивних заходів впливу щодо осіб, які надають допомогу в сфері запобігання корупції 	<ul style="list-style-type: none"> • виділені канали, способи та засоби зв'язку для викривачів з фахівцем з питань запобігання корупції.
<p>Управління основними процесами діяльності Центру відповідно до завдань, визначених Статутом підприємства</p>	<p>1. Необґрунтоване недотримання термінів</p> <p>2. Недосконалий рівень захисту інформації, що зберігається в архіві Центру.</p> <p>3. Персональний контакт експерта та заявника</p>	<ul style="list-style-type: none"> • недостатня кількість кваліфікованих експертів • висока можливість витоку інформації шляхом копіювання, фотографування, винесення та ін; • можливість використання службових повноважень при прийнятті рішень для отримання матеріальної або іншої вигоди для себе чи близьких осіб; • здійснення тиску на експерта при прийнятті ним рішення; 	<ul style="list-style-type: none"> • вдосконалення системи мотивації експертів (заробітна плага, навчання тощо) • зберігання інформації у електронному вигляді; • запровадження Сервісного центру.

У процесі роботи реалізований наступний порядок здійснення оцінки корупційних ризиків:

- розгляд діяльності Центру у вигляді окремих бізнес-процесів (наприклад: відносини з контролюючими органами; участь у державних закупівлях; відносини з постачальниками та контрагентами тощо), в кожному з яких виділені складові елементи, під процеси);

- визначення осіб, що здійснюють незалежний контроль за реалізацією таких процесів (наприклад: погодження рішень керівником іншого структурного підрозділу підприємства, юристом, бухгалтером; візування документів тощо);

- визначення ступеня ризику для кожного процесу, при реалізації яких виникнення корупційних правопорушень є найбільш ймовірним.

Додатково, для кожного процесу, реалізація якого пов'язана з корупційним ризиком, слід скласти опис можливих корупційних правопорушень, що включатиме:

- характеристику неправомірної вигоди чи переваг, що можуть бути отримані підприємством або його окремими працівниками за результатами вчинення корупційного правопорушення;

- посади на підприємстві, які є «ключовими» для потенційного вчинення корупційного правопорушення, тобто участь яких є необхідною для того, щоб вчинення корупційного правопорушення стало можливим (наприклад, особи відповідальні за розпорядження коштами на представницькі витрати, надання дарунків від імені підприємства тощо);

- можливі форми вчинення корупційних правопорушень (здійснення платежів, надання матеріальних цінностей у формі подарунків, користування майном).

Крім запропонованих способів усунення або мінімізації корупційних ризиків у діяльності Центру, доцільним вважається:

- впровадження ризик-менеджменту в управління основними та допоміжними процесами системи управління якістю Центру відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2015

- проведення оцінки ефективності антикорупційної політики підприємства, в тому числі із залученням громадськості;

- проведення опитувань, анкетувань співробітників з метою виявлення корупційних ризиків та порушень правил етичної поведінки в діяльності Центру;

- організація тренінгів, практичних навчань з антикорупційної тематики;

- організація взаємодії з громадськістю, міжнародними організаціями у сфері запобігання і протидії корупції;

- здійснення інших заходів з метою формування неприйнятності та засудження працівниками будь-яких проявів корупції в Центрі.

Таким чином, Комісією здійснено опис ідентифікованих корупційних ризиків, чинників корупційних ризиків та можливих наслідків корупційного правопорушення, пов'язаного з корупцією.

Крім того, запропоновані заходи щодо усунення виявлених корупційних ризиків, що полягають у визначенні можливих механізмів запобігання корупційним ризикам, містять пропозиції щодо шляхів їх реалізації та спрямовані на ліквідацію або мінімізацію умов та причин виникнення корупційних ризиків.

З огляду на викладене, вважається доцільним включити викладений звіт до Антикорупційної програми Центру на 2019 рік та вважати його невід'ємною частиною.

Голова комісії:

В. О. Гришков

Члени комісії:

Д. В. Яковчук

С. М. Лучин